

Vergaderjaar 1992-1993

22 483

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten strekkende tot het gebruik van verklaringen van getuigen die anoniem zijn gehoord in het strafproces (getuigenbescherming)

Nr. 8

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 16 maart 1993

In antwoord op de aanvullende opmerkingen en vragen uit het Eindverslag kan ik, na geconstateerd te hebben dat over de algemene uitgangspunten van het wetsvoorstel overeenstemming bestaat, het volgende meedelen.

1. Voorbereiding van het wetsvoorstel

De leden van de fractie van D66 stelden dat bij het opnemen van een wettelijke regeling van de onderhavige materie een redelijke mate van zekerheid moet bestaan over de vraag of de nieuwe regeling – niet net, maar ruim – voldoet aan de vereisten van art. 6 EVRM en de uitleg die het EHRM daaraan heeft gegeven. Ik meen dat het huidige voorstel aan de uitgangspunten, zoals zij door het EHRM in een aantal uitspraken zijn vastgelegd en herhaald, voldoet. In de zaak Kostovski heeft het Hof overwogen dat het aan de nationale autoriteiten is overgelaten te bepalen of in het strafproces het zwaartepunt ligt bij het voorbereidend onderzoek dan wel bij het onderzoek ter terechtzitting¹. Niettemin heeft het Hof een aantal uitspraken gedaan, waaruit weliswaar een voorkeur voor een preparatoir vooronderzoek en een decisief eindonderzoek kan worden afgeleid, maar waarbij deze voorkeur tegelijkertijd aanzienlijk is genuanceerd: «All the evidence must be produced in the presence of the accused at a public hearing with a view to adversarial argument. This does not mean, however, that the statement of a witness must always be made in court and in public if it is to be admitted in evidence; in particular, this may prove to be impossible in certain cases. The use in this way of statements obtained at the pre-trial stage is not in itself inconsistent with paragraphs 3 (d) and 1 of article 6, provided that the rights of the defence have been respected. As a rule, these rights require that the defendant be given an adequate and proper opportunity to challenge and question a witness against him, either when he was making his statement or at a later stage of the proceedings²». In de concrete zaak (Asch) sprak het Hof uit dat het duidelijk de voorkeur had verdiend om de betrokkene in persoon te horen.

Een ander belangrijk uitgangspunt is aangegeven in de zaken Unterpertinger, Kostovski en Isgrò: «The admissibility of evidence is primarily

¹ EHRM zaak Kostovski, arrest van 20 november 1989, NJ 245.

² EHRM zaak Asch, arrest van 26 april 1991, Series A no. 203 en NJCM bulletin 1991, blz. 461-462.

a matter for regulation by national law, and, as a general rule, it is for the national courts to assess the evidence before them. Accordingly, the Court's task under the Convention is to ascertain whether the proceedings as a whole, including the way in which the evidence was taken, were fair'. Deze uitspraken geven een duidelijk beoordelingskader, waarbinnen een nieuwe wettelijke regeling moet passen.

2. De bescherming van de bedreigde getuige en het recht op een eerlijk proces: botsende grondrechten

De leden van de fractie van D66 vroegen naar de toegezegde aanpassing van het intitulé. De tekst van het intitulé is uitgebreid met de zinsnede «streckende tot het gebruik van verklaringen van getuigen die anoniem zijn gehoord in het strafproces», ingevoegd voor «(getuigenbescherming)».

3. Het dossieronderzoek van het WODC

De leden van de fracties van de PvdA en de VVD betreurden dat er geen overzicht bestaat van de feitelijke omvang, waarin het verschijnsel anonieme getuige zich voordoet. Zij vroegen om een inventarisatie, uit te voeren door het openbaar ministerie.

Een afzonderlijke registratie van de zaken waarin duidelijk is dat een getuige is bedreigd, wordt door de parketten niet bijgehouden, zoals ik reeds in de Memorie van Antwoord heb meegedeeld. Het registreren van een verschijnsel heeft alleen zin als kan worden verwacht dat daaruit een beeld van de reële omvang, waarin het verschijnsel zich voordoet ontstaat. Een complicerende factor is dat vaak onduidelijkheid bestaat over de reden waarom een getuige niet meer bereid of aanwezig blijkt om een verklaring af te leggen. Getuigen die bedreigd zijn hebben er soms belang zich daarover niet te beklagen en de reden voor hun zwijgen te verhullen, maar anderzijds kunnen getuigen ook om geheel andere – evenmin goed te achterhalen – redenen proberen aan de wettelijke verschijningsplicht te ontkomen. Van de omstandigheid dat een getuige bedreigd is of wordt, blijkt bovendien niet altijd uit het dossier of het proces-verbaal van de politie. Deze onzekerheid, die ertoe zal leiden dat geen dekkend, doch een vertekend beeld ontstaat, is voor mij aanleiding een afzonderlijke registratie van de groep bedreigde getuigen niet na te streven.

De leden van de fractie van de PvdA vroegen of het openbaar ministerie dat gebruik maakt van de lijst van aandachtspunten, opgemaakt naar aanleiding van het arrest in de zaak Kostovski, geen inventarisatie bijhoudt van het gebruik van anonieme getuigenverklaringen. Het antwoord daarop is om dezelfde als de hiervoor weergegeven reden ontkennend. Wel is uit navraag van het Stafbureau OM gebleken dat het gebruik van dergelijke verklaringen aan de orde kan zijn in een grote diversiteit van zaken: op het gebied van de zware criminaliteit, zoals Opiumwetdelicten, (huur)moorden, gewapende overvallen, al dan niet in georganiseerd verband gepleegd, en op het gebied van de zware zedenmisdrijven.

Deze leden vroegen in navolging van het Nederlands juristencomité voor de mensenrechten naar alternatieven voor het afleggen van een anonieme getuigenverklaring als het bieden van politiebescherming of het in vermomming afleggen van een verklaring ter terechtzitting. Als het gaat om getuigen, ten aanzien van wie aannemelijk is dat zij bedreigde getuigen zijn, zal het aanbieden van politiebescherming, noodzakelijkerwijs slechts voor een beperkte periode, in de regel niet voldoende zijn. Het afleggen van een verklaring onder de voorwaarden genoemd in de voorgestelde artt. 226a–e bij de RC in het stadium van het gerechtelijk

¹ EHRM zaak Isgrò: arrest van 19 februari 1991, series A, no. 194-A.

vooronderzoek biedt een betere garantie tegen intimidatie en wraakacties, dan het uitstel van het afleggen van de verklaring tot aan de terechtzitting, een periode die in een grote zaak zeker enige maanden kan belopen.

Alleen voor de getuigen aan wie beperkte anonimiteit kan worden toegekend – de getuige bedoeld in het voorgestelde art. 284, eerste lid – is het zinvol dat hun identiteit of voorkomen op de terechtzitting op een of andere wijze (b.v. door middel van vermomming of stemvervorming) wordt verhuuld.

5. De implementatie van de arresten van het EHRM in de zaken Kostovski en Windisch in het wetsvoorstel

Welke verhouding moet er bestaan tussen anoniem en andersoortig bewijs?

De leden van de PvdA-fractie vroegen of het voorgestelde art. 344, derde lid, kon worden opgevat als een bewijsminimumvoorschrift. Dat is inderdaad het geval.

De leden van de fractie van D66 waren nog niet geheel overtuigd van het afzien van een nadere regeling ter omlijning van het begrip aanvullend bewijs. In het voorliggende wetsvoorstel wordt in art. 344, derde lid, verwezen naar andersoortig bewijsmateriaal dat de bewijsbeslissing in belangrijke mate ondersteunt, maar dat geeft nog geen algemeen criterium voor het onderscheid tussen «aanvullend» en «sterk» bewijs. Alleen in de context van de concrete bewijsbeslissing: over alle onderdelen van het telastegelegde feit moet aan de hand van het beschikbare bewijsmateriaal een gemotiveerde beslissing over bewezenverklaring of vrijspraak worden genomen, kan dit onderscheid betekenis krijgen. Een nadere normering van de bewijskracht van bewijsmiddelen door het opnemen van bewijsminimumvoorschriften behoeft niet te zijn ingegeven door twijfel aan de deugdelijkheid of betrouwbaarheid van het bewijsmiddel als zodanig, maar kan ook worden gezien als waarborg voor een verhoging van de soliditeit van de beslissing. Zo volgt uit het z.g. «unus-testisverbod» niet dat de verklaring van één getuige per definitie onbruikbaar is voor de bewijsbeslissing, maar wel dat onwenselijk is dat de bewezenverklaring uitsluitend daarop is gebaseerd. Door het opnemen van de cumulerende beperkingen in art. 344, derde lid, wordt naar mijn oordeel voldoende aangegeven welke behoedzaamheid past bij de hantering van deze verklaringen.

De betekenis van het onmiddellijkheidsbeginsel

De leden van de CDA-fractie vroegen naar de mogelijkheid van het gebruik van anonieme getuigenverklaringen bij de vervolging terzake van strafbare voorbereidingshandelingen, in het bijzonder naar een concretisering van het begrip «ernstige inbreuk op de rechtsorde» als het gaat om voorbereidingshandelingen en nog niet om voltooiing van het eigenlijk delict.

Bij de toetsing aan dit criterium zullen zowel de aard en de ernst van het voltooide delict dat met de strafbare voorbereidingshandelingen werd nagestreefd als de mate waarin die handelingen gevorderd en geschikt waren om de voltooiing van het delict te bereiken een rol spelen.

De leden van de PvdA-fractie meenden dat aan het onmiddellijkheidsbeginsel meer recht kon worden gedaan door de mogelijkheid te openen dat de rechtbank bij gelegenheid van het onderzoek ter terechtzitting de anonieme getuige onder dezelfde condities als bij de rechter-commis-

saris kan horen teneinde zich een eigen indruk te vormen omtrent de betrouwbaarheid van de getuige. Zij hadden voorts behoefte aan een grondiger bespreking van de betekenis van het onmiddellijkheidsbeginsel in relatie met de onderhavige materie. In mijn antwoord op de vraag van de leden van de fractie van D66 (onder 1) naar de ruimte die door het EHRM bij de uitleg van de voorwaarde voor een eerlijk strafproces, in het bijzonder die van het recht op een behandeling op tegenspraak (hoor en wederhoor) is gelaten, heb ik de relevante uitgangspunten aangegeven. Het Hof kan zich vinden in een compensatoire procedure in het gerechtelijk vooronderzoek. Het is in de regel in het belang van de getuige als hij zijn verklaring slechts één keer ten overstaan van de rechter hoeft af te leggen. Het ligt voor de hand dat het verhoor dat plaatsvindt in het kabinet van de rechter-commissaris beter kan worden afgeschermd dan tijdens het onderzoek ter terechtzitting, waar ook vaak relaties van de verdachte op de publieke tribune aanwezig zijn. De bedoeling van de procedure van het horen door de rechter-commissaris is dat de verdachte en zijn raadsman in de gelegenheid worden gesteld de getuige te ondervragen. Het staat hen uiteraard vrij tijdens de terechtzitting hun opvatting over de betrouwbaarheid van de afgelegde getuigenverklaring aan de rechtbank voor te houden. Door ervan uit te gaan dat het verhoor bij de rechter-commissaris een voldoende deugdelijke procedure bevat, wordt weliswaar inbreuk gemaakt op het onmiddellijkheidsbeginsel, maar deze inbreuk vloeit voort uit de wenselijkheid van getuigenbescherming.

6. De wettelijke regeling van de bedreigde getuige dient in het gerechtelijk vooronderzoek te worden ingepast

De leden van de VVD-fractie waren het er mee eens dat het verhoor van de anonieme getuige het best aan de rechter-commissaris kan worden opgedragen, maar vroegen zich af of datzelfde gold voor de beslissing over het anoniem horen van de getuige of dat die beslissing dient te worden opgedragen aan de raadkamer van de rechtbank, omdat daarin een extra garantie voor een zorgvuldige besluitvorming is gelegen. Het is inderdaad juist dat de beslissing over de toepassing van ingrijpende dwangmiddelen in een enkel geval aan de raadkamer is opgedragen (zoals de beslissing over het verlof tot huiszoeking), maar ik meen dat de beslissing over de wenselijkheid van de toepassing van de nieuwe procedure ex art. 226a–e heel wel aan de rechter-commissaris kan worden opgedragen. De rechter-commissaris die het gerechtelijk vooronderzoek leidt, heeft in die kwaliteit een uitstekend overzicht over de stand van het onderzoek. Hij kan in deze context een verzoek van de getuige of van het openbaar ministerie om betrokkene anoniem te horen op zijn merites beoordelen. Het adiëren van de raadkamer over de gegrondheid van zulk een verzoek betekent een min of meer geïsoleerde beoordeling daarvan door drie rechters die zich over het – voor hen niet bekende – dossier moeten buigen. Gelet op de spoed die bij de beoordeling van sommige verzoeken moet worden betracht, zal analoog aan de huiszoekingsprocedure een aanvullende regeling moeten worden getroffen als de zitting van de raadkamer niet kan worden afgewacht. Ik ben van mening dat op deze wijze de huidige – toch al niet eenvoudige – regeling nodeloos gecompliceerd zou worden. Als de verdediging van mening is dat de rechter-commissaris ten onrechte aan het verzoek van de getuige anoniem te worden gehoord is tegemoet gekomen, kan de verdachte daartegen ingevolge het voorgestelde artikel 226b, tweede lid, in hoger beroep bij de (raadkamer van de) rechtbank. Ik meen dat op deze wijze op een doelmatiger wijze dan het vast inroepen van het oordeel van de raadkamer de deugdelijkheid van de besluitvorming is verzekerd.

7. De hoofdlijnen van het onderhavige wetsvoorstel

7.2. Volledige anonimiteit alleen voor bedreigde getuigen

De leden van de fractie van de VVD betreurden een ontwikkeling die ertoe leidt dat vooral opsporingsambtenaren als getuige anoniem zullen blijven. De voorgestelde regeling in art. 284, eerste lid, strekt ertoe aan de getuige, ten aanzien van wie gegrond vermoeden bestaat dat hij in verband met de uitoefening van zijn beroep zal worden belemmerd (zoals undercoveragenten), beperkte anonimiteit toe te kennen doordat de rechtbank kan bepalen dat de voorzitter het vragen naar (onderdelen van) de personalia op de terechtzitting achterwege kan laten. In zijn algemeenheid kan niet gelden dat alle opsporingsambtenaren er belang bij hebben hun identiteit geheel of gedeeltelijk verborgen te houden. De voorgestelde regeling ex art. 226a–e is bedoeld voor bedreigde getuigen; de enkele omstandigheid dat een opsporingsambtenaar als undercoveragent is opgetreden maakt hem niet per definitie tot een bedreigde getuige, maar het ligt in de rede dat hij wel op de voet van het aangevulde art. 284, eerste lid kan worden gehoord.

Opnemen van de letterlijke tekst van de door de anonieme getuige afgelegde verklaring in het proces-verbaal

De leden van de fractie van de VVD gaven de voorkeur aan het opnemen van de letterlijke tekst van de afgelegde verklaring van de anoniem gehoorde getuige, omdat deze niet meer ter terechtzitting kan worden toegelicht en er geen juridische controle op de samenvatting van de rechter-commissaris is. Ik handhaaf mijn standpunt ingenomen in de Memorie van Antwoord, dat het risico van herkenbare verwijzingen te groot is en dat er geen reden is aan een dergelijke verklaring meer inhoudelijke eisen te stellen dan aan het opnemen van een «gewone» verklaring door een opsporingsambtenaar.

7.3. Het begrip bedreigde getuige

Indien blijkt dat er sprake is geweest van bedrog bij de getuige die anoniem wenste te worden gehoord, is het volgens de leden van de fractie van D66 de vraag of het openbaar ministerie dat niet aan de oproeping van deze getuige ter terechtzitting wil meewerken niet-ontvankelijk moet worden verklaard. Een antwoord op deze vraag over een zeer specifiek geval dat zich in de praktijk naar mijn mening niet gauw zal voordoen (er moeten wel zeer bijzondere omstandigheden aanwezig zijn als het openbaar ministerie in zo'n geval niet aan oproeping wil meewerken), kan in zijn algemeenheid niet worden gegeven en zal aan de rechter bij de beoordeling van de derde vraag genoemd in art. 348 (op de grondslag van de telastelegging en naar aanleiding van het onderzoek ter terechtzitting) moeten worden overgelaten.

7.4. De aan de bedreigde getuige te stellen eisen (art. 226a, eerste lid)

Vaststelling van de aard van de bedreiging

De leden van de fractie van D66 bleven behoefte houden aan een aanvulling van deze bepaling in die zin dat het bestaan van de voor de getuige bedreigende situatie voor de rechter-commissaris moet blijken uit feiten en omstandigheden. Zoals ik in de memorie van toelichting al aangaf, behoeft de bedreiging niet noodzakelijk uit concrete handelingen van de verdachte te bestaan, doch deze kan soms uitgaan van de persoonlijkheid of de reputatie van de verdachte of het criminele milieu,

waarin deze verkeert. Ik handhaaf mijn standpunt dat terzake niet tot verdere objectivering kan worden overgegaan, omdat een situationele beoordeling door de rechter-commissaris onvermijdelijk is. De appreciatie van de omstandigheden zal gelet op de te beschermen belangen: leven, gezondheid, veiligheid of de ontwrichting van het gezinsleven of het sociaal-economisch bestaan van de getuige of een ander persoon, zo afhankelijk zijn van het concrete geval, dat deze aan de rechter-commissaris moet worden overgelaten.

7.6. Het verhoor van de bedreigde getuige (artt. 226c-e)

In antwoord op de vragen van de leden van de fracties van het CDA, de PvdA en de VVD over het advies van de Recherche adviescommissie, kan ik meedelen dat ik dit advies nog niet heb ontvangen, zodat ik de inhoud daarvan thans niet bij deze nota naar aanleiding van het Eindverslag kan betrekken. Het ligt evenwel in de verwachting dat het advies voor het eind van de maand april wordt uitgebracht; ik streef ernaar voor de zomer mijn standpunt terzake te bepalen. Het lijkt mij niet aannemelijk, dat het advies nog tot aanpassing van het onderhavige wetsvoorstel zal leiden, omdat het zal gaan over de technische uitvoering van het horen van een getuige op een manier, volgens welke de verdachte of diens raadsman met de identiteit van die getuige onbekend blijft. Deze uitvoeringsproblematiek staat los van de inhoud van de wettelijke regeling zoals deze is voorgesteld.

Op de vraag naar alternatieven als vermomming voor het anoniem horen van een getuige, opgeworpen door het NJCM en overgenomen door de leden van de CDA-fractie, antwoord ik dat aan de rechter-commissaris is om te beoordelen welke maatregelen moeten worden genomen om te verzekeren dat de identiteit van de getuige verborgen blijft. Ik verwacht dat het advies van de RAC over de verschillende wijzen van het (geheel of gedeeltelijk) anoniem horen van getuigen en de deugdelijkheid van de desbetreffende door de rechter-commissaris te nemen maatregelen nadere informatie zal verschaffen.

De leden van de fractie van de VVD vroegen naar de wijze waarop in de praktijk het vragen stellen van door een raadsman van de verdachte aan een bedreigde getuige geschiedt. In de regel vindt dat plaats door het opgeven van schriftelijke vragen aan de rechter-commissaris. Het is juist dat de raadsman dan geen complete indruk kan opdoen van de persoon van de getuige, maar juist op dit punt moeten de belangen van de getuige geacht worden zwaarder te wegen dan die van de verdediging.

7.8. De bevoegdheid van de officier van justitie om dagvaarding van een (bedreigde) getuige te weigeren (artt. 210, 264 en 349)

De leden van de fractie van het CDA waren van oordeel dat de sanctie van niet-ontvankelijkheid van de officier van justitie bij het handhaven van diens weigering om een door de rechtbank aangewezen getuige, die door de rechter-commissaris niet als bedreigde getuige is erkend, te dagvaarden of op te roepen, niet altijd passend is. Het kwam deze leden gewenst voor dat de rechter bij het oordeel dat de verdachte door het achterwege blijven van het verhoor van de getuigen niet in zijn verdediging zal worden geschaad, de officier van justitie kan toestaan de vervolging voort te zetten. Het realiseren van deze mogelijkheid zal in de praktijk geen soelaas bieden, omdat de officier van justitie alleen behoefte zal hebben aan een dergelijke toezegging ten opzichte van een getuige, wiens verklaring van substantieel belang is voor het bewijs van het telastegelegde feit. De verdachte zal er daarom in de regel belang bij hebben de getuige op de zitting te (doen) ondervragen, en zal door het

achterwege blijven van die mogelijkheid in zijn verdediging zijn geschaad. Het komt mij dan ook voor dat het openbaar ministerie het best zelf kan overzien welke consequenties het afzien van medewerking aan de oproeping heeft.

7.9. De voorwaarden om de verklaring van een bedreigde getuige tot bewijs te bezigen (art. 342)

De leden van de PvdA-fractie gaven in overweging om in aansluiting op het advies van de Raad van State de voorwaarden voor een ernstig misdrijf aan te scherpen opdat de wettelijke strafmaat van ten minste zes jaar kan worden gehanteerd met een aanvulling van delicten die evenzo ernstig worden geacht dat het anoniem horen van getuigen en de bruikbaarheid van een dergelijke verklaring voor het bewijs mogelijk wordt, noodzakelijk is. Het overnemen van deze suggestie heeft tot gevolg dat in de wet uitsluitend een formeel criterium wordt opgenomen. Ik ben van oordeel dat juist de voorgestelde combinatie van een formeel en materieel criterium in dergelijke zaken nuttig en zinvol is. Niet ieder delict waartegen een straf van tenminste zes jaar is bedreigd maakt ook daadwerkelijk een zo ernstige inbreuk op de rechtsorde dat getuigenbescherming aan de orde is, terwijl andere vergrijpen met een lagere strafbedreiging zo ernstig kunnen zijn dat het ten behoeve van een effectieve strafvervolging wenselijk is dat getuigen anoniem kunnen worden gehoord. Er bestaat bij de verschillen vormen van gekwalificeerde diefstal al een groot verschil in appreciatie van de ernst van de gepleegde feiten: b.v. de nachtelijke inbraak in een kantoorpand door twee personen waarbij geen voorwerpen van grote waarde worden ontvreemd of de woninginbraak, waarbij de woning grondig is doorzocht en voorwerpen waaraan de bewoner sterk is gehecht zijn weggenomen. Door het opnemen van een formeel en materieel criterium wordt verzekerd dat het gebruik van anonieme getuigenverklaringen voor het bewijs tot een acceptabel minimum wordt beperkt. Het opnemen van een louter formeel criterium sluit zodanige toetsing uit.

De leden van de fractie van D66 waren in dit verband nog niet overtuigd door de nadere uitleg van het proportionaliteitsvereiste zoals opgenomen in art. 342, tweede lid sub b en verwezen naar de kritiek van de Raad van State, waarin wordt gesteld dat door het opnemen van het materiële criterium een grote mate van rechtsonzekerheid ontstaat voor wat betreft de vraag van wat onder een ernstige inbreuk op de rechtsorde moet worden verstaan. Ik meen dat het belang van de rechtshandhaving, dat ertoe leidt dat in sommige gevallen het gebruik van een anonieme getuigenverklaring onvermijdelijk is, zwaarder moet wegen dan de rechtszekerheid voor de verdachte, die bij het begaan van het delict tevoren niet zal afwegen of hij bij vervolging rekening zal worden geconfronteerd met een anonieme getuigenverklaring.

Het is goed mogelijk dat in de rechtspraak op den duur nadere criteria worden gesteld voor de beoordeling van de gegrondheid van een verzoek om anoniem te worden gehoord, maar deze zijn nu nog niet te voorzien.

7.10. De voorwaarden om een schriftelijke verklaring van een anonieme getuige tot het bewijs te bezigen

De leden van de fractie van de PvdA hadden grote twijfels over de mogelijkheid dat verklaringen, opgenomen in een schriftelijk bescheid bedoeld in art. 344, derde lid ook in beperkte mate bijdragen aan het bewijs. Zij waren beducht dat niet meer kan worden gecontroleerd of degene die een dergelijke verklaring heeft afgelegd, niet in een ander stadium van het proces of het onderzoek op reguliere wijze is gehoord, waarbij de indruk wordt gewekt dat er sprake is van verklaringen

afkomstig van twee verschillende personen. Deze mogelijkheid kan inderdaad niet worden uitgesloten, doch kan zich onder de huidige regeling ook voordoen, zij het dat de eerstgenoemde verklaring gelet op de door de Hoge Raad geformuleerde criteria in NJ 1990, 692 en latere jurisprudentie thans niet tot het bewijs kan bijdragen. Met deze regeling is uitdrukkelijk niet beoogd verklaringen die niet op de voet van art. 226a–e zijn afgelegd, omdat zij niet aan de daar omschreven criteria voldoen, dan wel verklaringen die anoniem bij de politie zijn afgelegd via een achterdeur binnen te halen. De in het voorgestelde artikel opgenomen beperkingen zijn van dien aard, dat bij de motivering van de bewezenverklaring (de inhoud van de bewijsmiddelen) duidelijk wordt welke (per definitie ondergeschikte) rol een dergelijke verklaring bij de bewijsbeslissing heeft gespeeld. Het is bovendien onaannemelijk dat de verdediging afziet van het recht om de betrokken getuige in verband met een dergelijke verklaring zelf te (doen) ondervragen.

7.13. Toekenning van beperkte anonimiteit

Over de taak van infiltranten zal op korte termijn het overleg met de Vaste commissie voor justitie worden voortgezet (voorlopig geagendeerd voor 23 maart a.s.). In antwoord op een desbetreffende vraag van de leden van de PvdA-fractie kan ik meedelen dat ik ernaar streef om met de Vaste Commissie bij die gelegenheid verder mondeling van gedachten te wisselen over de positie van informanten.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin